

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

2006 йил, 16 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСІЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 226 (10.783)

Баҳоси эркин нарҳда

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Янгиликлар, воқеалар

Киска сатрларда

- **ЎЗБЕКИСТОН** маданияти ва санъати форуми жамғармаси ҳамда бошқа мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида уюштирилган «Мода ва дизайн ҳафталиги» тадбири қўзғин давом этмоқда.
- **ЭПИДЕМИОЛОГИЯ** — микробиология юкуми касалликлар илмий-текшириш институтида ёш олимлар иштирокида «Паразитологиянинг долзарб муаммолари» мавзусида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.
- **ТОШКЕНТ** Давлат юридик институтининг талабалар, ўқитувчилар, ҳуқуқшунослар иштирокида «Конституция ва биз» мавзусида ўтказилган анжуман Халқ таълими вазирлиги, Республика таълим маркази ҳамкорлигида уюштирилди.
- **АЛИШЕР** Навоий номидаги Санъат саройида кинорежиссёр Баҳром Ёкубов раҳбарлигида суратга олинган «Сўдиёна» фильмининг тақдироти бўлиб ўтди.
- **КЕЧА** Мирзо Улуғбек туманидаги Хамид Олимжон маҳалласида туман хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан «Байроғимиз — фахримиз» мавзусида ўтказилган тадбирда ўқувчилар, ўқитувчилар иштирок этишди.
- **БҒУН** Сергели туманидаги «Учувчилар» Жомий номли маҳаллаларида «Оила — муқаддас даргоҳ» мавзусида туман хотин-қизлар кўмитаси, «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлими ҳамкорлигида уюштирилган давра суҳбатига ёшлар иштирок этишди.

Ўз мухбирларимиз
хабарларидан.

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ БРЮССЕЛДАГИ ЭЛЧИХОНАСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ТОМОНИДАН ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИГА ҚОНУНЧИЛИК ТАШАББУСИ ТАРТИБИДА КИРИТИЛГАН «ДАВЛАТ БОШҚАРУВИНИ ЯНГИЛАШ ВА ЯНАДА ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ ҲАМДА МАМЛАКАТИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШДА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРНИНГ РОЛИНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНИ ҲАМДА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИНING АЙРИМ МОДДАЛАРИГА (89-МОДДАСИГА, 93-МОДДАСИНING 15-БАНДИГА, 102-МОДДАСИНING ИККИНЧИ ҚИСМИГА) ТУЗАТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИ ЛОЙИХАЛАРИНИНГ ТАҚДИМОТИ БЎЛИБ ЎТДИ.

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ҚОНУНЛАР ЛОЙИХАЛАРИ БРЮССЕЛДА ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

Учрашувда Бельгия ҳамда Европа Иттифогининг расмий доиралари, Брюсселда аккредитациядан ўтган дипломатия корпуси вакиллари, Европа институтлари, ЕИ ҳамда НАТОга аъзо мамлакатлар миссиялари, шунингдек, қатор таҳлилий ва илмий-тадқиқот марказларининг вакиллари иштирок этди.

Тақдимот маросимида юртимизда амалга оширилаётган демократик ислохотлар, мамлакатимиз раҳбарияти томонидан жамият ҳаётида сиёсий партиялар ролини кучайтириш, давлат бошқаруви демократлаштириш ва мамлакатни модернизациялашда зосидан амалга оширилаётган ишлар ҳусусида батафсил маълумот берилди.

Учрашувда иштирокчилари Ўзбекистонда давлат-ҳуқуқ тизимини демократлаштириш борасида рўйбга чиқарилаётган чора-тадбирларни юқори баҳолашди. Хорижий экспертларнинг таъкидлашча, Президент томонидан давлат бошқаруви демократлаштириш ва мамлакатни модернизациялашда сиёсий партиялар ролини кучайтириш назарда тутувчи Конституциявий қонуннинг парламентга киритилиши, унинг жамият ва парламентда кенг муҳокама этилиши аҳолининг ижтимоий-сиёсий фаоллигини кучайтириш, сиёсий партияларнинг бошқа мамлакатларда сиёсий партияларнинг ролини ошириш жараёнига институционал аҳамият берилмоқда, уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган ислохотларга жалб этилиши даражаси ва масъулияти юқалиб бормоқда. Буларнинг барчаси мамлакатдаги барқарорлик ва

изчил демократик тараққиётнинг муҳим кафолати бўлиб хизмат қилади, — дея таъкидлади бельгиялик олим.

Ўзбекистонда икки палатали парламентга ўтишга доир қонунчилик ҳужжатларини ишлаб чиқишга қўмаклашувчи жараёнда иштирок этган ТАСИС дастурининг Европа комиссияси эксперти Жоаким Родригес ҳам сиёсий партиялар ролини кучайтиришга қаратилган Конституциявий қонун лойиҳасининг аҳамиятини юқори баҳолади.

— Мазкур ҳужжатнинг тақдироти у матбуотда эълон қилинган қўндаёқ бўлиб ўтгани Ўзбекистон томони Европа ва жаҳон ҳамжамиятига мамлакатда чуқурлашиб бораётган ижтимоий-сиёсий ислохотлар ҳусусида маълумот беришга муҳим аҳамият қаратаётганидан далолатдир. Тақдим этилган Конституциявий қонун лойиҳаси мустақам методологик асосга эга бўлиб, у Ўзбекистоннинг хозирги босқичдаги тараққиёти ҳаққидаги инноватга олган ва бу борада тўпланган халқаро тажрибаларга таянган, — деди Ж.Родригес.

Қабул қилинаётган қонунлар муҳимлигини таъкидлар экан, Европа халқаро муносабатлар институтининг (ЕХМИ) президенти Ирнерио Семинаторе Ўзбекистоннинг нуфузли инсон ҳақлари, дифференциаллашган ижтимоий ва саноат тизими мамлакатни минтақада етакчи ўринга, жумладан, демократик ислохотларни амалга ошириш борасида ҳам олдинги каторга қўйишни қайд этди.

— Парламентга киритилган қонунлар лойиҳалари мамлакатда сиёсий партиялар ролини кучайтиришга қаратилган демократик ислохотларнинг ажралмас қисми бўлиб, минтақанинг бошқа мамлакатлари учун сиёсий тизим ва демократияни мустақамлаш борасида яхши намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин, — деди ЕХМИ президенти.

«Жаҳон» АА,
Брюссель

«ЎЗБЕКЕНГИЛСАНОАТ» ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИНING МУҲТАШАМ ЗАЛЛАРИДА МАЗКУР КОМПАНИЯ ТАРКИБИГА КИРУВЧИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАЛАРИ ЎЗЛАРИНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН УЧ КУН ДАВОМИДА ЎТКАЗИЛГАН КЎРГАЗМА-САВДОДА ИШТИРОК ЭТИШДИ.

Кўргазмалар

МАҲСУЛОТЛАРИМИЗ ЖАҲОН БОЗОРИГА ЧИҚМОҚДА

Ушбу кўргазмада саккизта вазирлик ҳамда идораларнинг 85 та корхоналари жамолари томонидан тайёрланган сифатли ва рақобатбардор товарлар намойишга қўйилди. Анъанавий тарзда ўтказиладиган кўргазмада 2007 йил учун шартномалар ва экспорт битимлари тузилиши кўзда тутилган. Ўзтиборли томони, бу йилги кўргазма-савдода ташкилотчи — «Ўзбекенгилсаноат» давлат акциядорлик компанияси жами 620 миллиард сўмлик, шу жумладан 211,8 миллиард сўмлик халқ истеъмоли молларини қатнашчиларга тақдим этди. Уни ташкил этишдан эса Республикада улгуржи савдо тизимини янада такомиллаштириш, улгуржи, чакана савдо билан истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналар ўртасида барқарор шартномавий муносабатлар учун шарт-шароитлар яратиш, жумладан, аҳолига савдо

хизмати кўрсатиш сифати даражасини ошириш мақсадлари кўзланди.

Юртимизда амалга оширилаётган кенг қўламли иқтисодий ислохотларнинг самараси ўлароқ, — дейди «Ўзбекенгилсаноат» компанияси раисининг биринчи ўринбасари Нодир Қаландаров, — ишлаб чиқариш ҳажми ўсиши билан бирга, экспорт салоҳияти ҳам юқалиб борапти. Бу енгил саноатнинг жадал суръатда ривожланишида ҳам ўз ифодасини топомоқда. Қувонарлиси, 2005 йилда тўқимачиликда 17 фоиз, тикувчиликда 24,5 фоиз, трикотаж маҳсулотларини ишлаб чиқаришда эса 53 фоиз ўсиш кузатилди. Давлатимиз раҳбари томонидан енгил саноатни ривожлантиришга қаратилган алоҳида эътибор ҳам бунда муҳим омил бўлаётганлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Жумладан, соҳага инвестиция киритишга ҳам кенг имконият-

лар яратилганлиги боис, мамлакатимизда ҳар йили кўплаб янги қўшма корхоналар очилмоқда ҳамда аҳоли учун янги иш ўринлари яратилмоқда.

Масалан, «SMART» хорижий корхонаси, «ACARBO-TEXTILE»-Туркия корхонаси, «SHARK-MODEL» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхоналари, Чирчик шаҳридаги «GONCHA»-акциядорлик жамиятининг болалар кийимларининг сифати чет элликдан асло қилинмаслиги, замонавий дизайни, рақобатбардорлиги, нисбатан арзонлиги ва асосийси маҳаллий хом ашёдан ишлаб чиқарилаётгани эътиборни тортган бўлса, «VADEM TEXTILE», «NIL TEKS», «ALKIM TEXTILE» каби хорижий корхоналарнинг ёрқин ранглардаги трикотаж матолари, ипалава маҳсулотлари, «AGAMA»-нинг кўркам кийимлари, «NAFIS» масъулияти чекланган жамияти, «Ўзсаламанд» каби кўплаб корхоналарнинг чидамли, бежирим, теридан тайёрланган пойабзаллари, «Хива-Карпет»-гилам фабрикаларининг машҳур нақшкор юмшоқ гиламлари ва бошқа кўплаб маҳсулотлар нафақат аҳоли эhtiёжларини қондириш, балки дунё бозорига рақобатбардор маҳсулотлар экспорт салоҳиятини ошириш имконини бераётганини яққол ҳис этасиз.

Шу ўринда миллий, гўзал матоларимиз — атлас, адрасларга ҳам кўргазмада кенг ўрин берилганлигини айтиш ўринли. «Ўзбек ипаги» уюшмаси таркибига кирувчи ишлаб чиқариш корхоналарида тайёрланган маҳсулотлар кўргазма иштирокчиларини бефарқ қолдирмади.

МУҲАББАТ ҲАБИБУЛЛАЕВА
СУРАТЛАРДА: «ЎЗБЕКЕНГИЛСАНОАТ»
Давлат акциядорлик компанияси ташаббуси билан ўтказилган анъанавий савдо-кўргазмадан лавҳалар.
Наталья Семёнова олган суратлар

2006 – Хомийлар ва шифокорлар йили БОЛАЛАРИНИНГ ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯСИ – ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

ҲАР БИР МАМЛАКАТНИНГ ЭРТАНГИ КУНИ, ИСТИҚБОЛДАГИ ТАРАҚҚИЁТИ ЁШ АВЛОД КАМОЛОТИ БИЛАН БОҒЛИҚ. МАМЛАКАТИМИЗДА ЁШЛАРНИНГ ТАЪЛИМ-ТАРБИЯСИ, ЖАМИЯТДА ЎЗ МУНОСИ ЎРНИНИ ТОПИШИ ЙЎЛИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАРГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛАЁТИР.

Айни пайтда ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш, саломатлигини мустақамлаш давлатимизнинг доимий диққат марказида. Пойтахтимизда иш бошлаган «Болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш тизимидаги ислохотлар» мавзусидаги халқаро форумда ана шу масала атрофича муҳокама этилди.

Мазкур халқаро форум «Sen Yolg'iz Emassan» республика жамоатчилик болалар жамғармаси ҳамда Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси Солиқни сақлаш, Халқ таълими, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, БМТ Болалар жамғармасининг (ЮНИСЕФ) мамлакатимиздаги ваколатхонаси, ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий комиссияси кўмагида ташкил этилди.

«Хомийлар ва шифокорлар йили» дастури доирасида ташкил этилган ушбу анжуманда

мазкур соҳа мутахассислари, халқаро ташкилотлар вакиллари, ҳуқуқшунослар, педагоглар, шифокорлар, маҳалла ва хотин-қизлар кўмиталари фаоллари иштирок этишди.

Тадбирда мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол ва соғлом эътиб тарбиялаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири эканлиги алоҳида таъкидланди. Ёш авлод камолоти йўлидаги таъқирлик ва эътибор замирида фарзандларимиз онги ва қалби Батанга муҳаббат, миллий истиқлол госяига садоқат, шонли тарихимизга ҳурмат-эътибор туйғуларини чуқур сингдиришдек эзу ниятлар муҳасамдир.

БМТнинг Болалар ҳуқуқи тўғрисида конвенциясига Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки йилларда қўшилган ва Парламентимиз томонидан 1992 йил 9 декабрда ратификация қилинган.

(Давоми 2-бетда)

МАРКАЗНИНГ ЯНГИ БИНОСИ

ПОЙТАХТИМИЗДА ВОЯГА ЕТМАГАНЛАРГА ИЖТИМОИЙ-ҲУҚУҚИЙ ЁРДМ КЎРСАТИШ МАРКАЗНИНГ ЯНГИ БИНОСИ

Унинг очилишида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирлиги, генерал-лейтенант Б.Матлубов мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида

ёшларни, жумладан, вояга етмаганларни ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоя қилиш ва уларнинг қонун ҳимояси бўлиб вояга етишлари учун барча шароитни яратишга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади.

Вояга етмаганлар ўртасида қаровсизлик ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш борасидаги ишларни ўзига хос мувофиқлаштирувчи ҳисобланган ушбу марказ илгари мослашган бинода жойлашган эди. Ҳозирги бино таъмирдан чиқарилиб,

замонавий меҳнат, спорт инвентарлари билан жиҳозланди. Икки юз ўринга мўлжалланган марказда уч ёшдан 18 ёшгача бўлган қаровсиз қолган болалар ота-онаси, қариндошлари ва яшаш жойи аниқлангунча қадар, 30 кунгача яшаб туриши мумкин.

Марказга хомий ташкилотлар томонидан «Дамас» автомобили тоширилди.

Тадбирда Тошкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев иштирок этди.

Ў.А.

XXI АСР САДОСИ
БАРЧА МАНБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

● ЎзЛиДеП Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси ташаббуси билан партиянинг Тошкент вилоят Кенгашида «Ўзбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги Солиқ кодекси: таклиф ва мулоҳазалар» мавзусидаги давра суҳбати ўтказилди.

● «Йўлрефтранс» очик акциядорлик жамияти жамоаси жорий йилда фермерлар, савдо фирмалари ва тадбиркорларни барча турдаги қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари ва мева-сабзавотларни ташиш учун 200 дан ортиқ рефрежератор секциялари билан таъминлади.

● Наманган вилоят маданият ва спорт ишлари бoшқармаси томонидан ташкил этилган «Барҳаёт наволар» кўрик-танловининг вилоят босқичида вилоятдаги барча шаҳар ва туманлардаги клублар ва бадий-ҳаваскорлик тўғарақларининг ўнлаб иштирокчилари ўз ижодий салоҳиятларини намойиш этишди.

● Андижон тумани Хартум қишлоғидаги 39-умумтаълим мактабининг 395 ўринли ўқув биноси бутунлай қайта таъмирланди, 210 ўринли қўшимча синф хонаси қурилди. Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан ушбу ўқув масканига бир неча миллион сўмлик спорт анжонларининг топширилгани эса нур устига аъло нур бўлди.

● Термиз шаҳрида бозор инфратузилмасига хизмат кўрсатадиган «Ўзтехпрогресс» консалтинг-баҳолаш компаниясининг Сурхондарё филиали иш бошлади. У сурхондарёликларга сотиш ва харид қилиш, ижарага олиш, кредит олиш, сўғурта қилиш бўйича барча турдаги кўчмас мулкларга эксперт баҳолаш хизматларини кўрсатади.

● Хоразм вилоят Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бoшқармаси қошида аҳолининг вақтинчалик иш фаолиятини йўқотган қатламга ижтимоий ёрдам бериш ва уларнинг реабилитация-техник воситаларига муҳтожлигини бартараф этиш мақсадида «Ижара пункти» очилди.

● Бухоро вилояти халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар методик марказида «Беғубор нигоҳ билан» номли кўргазма очилди. Мазкур кўргазма Франциянинг Ўзбекистондаги элчихонаси кўмагида ташкил этилди.

● Самарқанд шаҳридаги «Динамо» стадионида моҳир футболчи Илхом Шариповнинг профессионал футболчилик фаолиятини яқунлаши муносабати билан тантанали маросим бўлиб ўтди. Ушбу тадбирни «Пахтакор» ва «Самарқанд-Динамо» жамоалари фахрий футболчилари ўртасидаги учрашув бегади.

ЖАҲОНДА

● Россия Президенти Владимир Путин Москвадаги «Внуково-2» аэропортида Вьетнам пойтахти Ханойда бўлиб ўтадиган Осие-Тинч океани иқтисодий ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарларининг саммитига кетаётган ва Москвада тўхтаб ўтган АҚШ Президенти Жорж Буш билан учрашди. Президентларнинг қисқа учрашуви чоғида Эрон ҳамда Россиянинг Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиб кириши масалалари муҳокама қилинди.

● БМТ Бош Ассамблеяси Россия томонидан тайёрланган Европа Кенгашининг халқаро ҳамжамият билан ҳамкорлиги тўғрисидаги резолюциясини ўзаро қелишув асосида тасдиқлади.

● «Хезбаллох» етакчиси Шайх Ҳасан Насруллох Ливан ҳукуматининг алмашишига эришиш ниятида эканлигини билдирди. У ўз тарафдорларини Ливаннинг амалдаги ҳукуматини алмаштириш ишларига қўмаклашувчи қақирди.

● Кеца Тинч океанида Рихтер шкаласи бўйича 7,2 баллик қувватга эга кучли zil-зила рўй берди. Шу сабабдан Қурил ва Сахалин оролларида таҳликали ҳолат юзага келди. Бу ерда тўлқинларнинг баландлиги 2 метрга етиши мумкин бўлган цунами хавфи мавжуд.

● Испаниялик машҳур мусаввир Франциско Гойянинг шоҳ асари — 1 миллион долларга сўғурта қилинган «Аравачадаги болалар» сурати АҚШнинг Огайо штатидаги Гугенхайм музейига олиб кетилаётган пайтда йўлда номаълум кишилар томонидан ўғирланди.

● Буюк Британия пойтахти Лондон шаҳрида машҳур жосус — 007 Жеймс Бонднинг саргузаштларига бағишланган 21-фильм — «Роял» казиноси кинотасмасининг тақдироти бўлиб ўтди. Унда Англия қиролчаси Елизавета II ҳам катнашди.

● Жаҳондаги энг қиммат Трюфел кўзичорининг гонконглик миллиардер У.Гордон харид қилди. Ушбу бизнесмен вази бир ярим килограммлик улкан оқ Италия трюффели учун 160 минг доллардан кўпроқ ҳақ тўлади.

ОБ-ХАВО МАЪЛУМОТИ

Гидрометеорология хизмати марказининг хабар беришича, 17 ноябрь кун Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, кечкурн ёмғир ёғиши мумкин. Фарбдан секундида 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 7-9, кундузи 19-21 даража иссиқ бўлади.

(Давоми. Боши 1-бетда)

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ҳар йилнинг мубайян ижтимоий соҳа ва йўналишга бағишланиши ҳамда бу борада қабул қилинган давлат дастурларининг изчил амалга оширилиши юртимизда болаларни ижтимоий ҳимоялаш борасида кўрсатилаётган ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир. Мазкур ҳужжатларда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш бора-бариди, юртимизда ота-она меҳридан маҳрум, алоҳида эътиборга муҳтож болалар ва ногиронларни тарбиялаш, уларнинг билим олиши, сифатли тиббий хизматдан фойдаланиши учун кенг эътибор кўрсатилаётгани халқроқ миқёсда эътироф этилмоқда.

ЮНИСЕФнинг «Ижтимоий мониторинг» ва бошқа тадқиқотларида Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш, мактаб ҳамда ўрта махсус, касб-ҳунар таълимига ажратилган давлат маблағлари ҳажми Марказий Осиё давлатлари орасида энг юқори эканлиги, оила, оналик ва болалик манфаатларини ҳимоялаш борасидаги қатор кўрсаткичлар бўйича эса мамлакатимиз соҳага оид халқроқ форумларнинг яқин келажак учун мўлжалланган тавсияларидан ўзиб кетганлиги халқроқ экспертларнинг эътиборини жалб этмоқда.

Бу борада Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури, 2004-2009 йилларда Мактаб таълимининг ривожлантириш Давлат умумий миллий дастури, Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш давлат дастури ва

бошқа қатор мақсадли лойиҳаларнинг амалга оширилиши натижасида болаларни ижтимоий ҳимоялаш борасида сезиларли ютуқларга эришилди.

Ушбу форумдан кўзланган асосий мақсад, болаларни ижтимоий ҳимоялаш борасида юртимизда ва хорижда тўпланган тажрибани умумлаштирган ҳолда эътиборга муҳтож болаларни қамраб олувчи самарали фаолият механизмларини ишлаб чиқишдан иборатдир. Айни пайтда мазкур халқроқ анжуман болаларни ижтимо-

Тиббий-педагогик соғломлаштириш, меҳнатга ўргатиш, касб танлаш, ишга жойлаштириш бўйича тавсиялар бермоқда. Болалар йилга икки марта тиббий кўрикдан ўтказилмоқда.

Бундай эзгу ишларда турли вазирлик ва муассасалар билан бир қаторда жамоат ташкилотлари, жумладан, «Sen Yolg'iz Emassan» республика жамоатчилиги болалар жамғармаси ва Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази фаол иштирок этаётгани эътиборга лойикдир.

зиров, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) С.Рашидова, Франция Адлия вазирлигининг воёга етмаганларни ҳуқуқий ҳимоялаш масалалари бўйича халқроқ алоқалар департаменти раҳбари Д.Аллонсьонс, Италиянинг «Инноченти» ҳуқуқий тадқиқот маркази раҳбари Т.Вааж маъруза қилди.

— Айрим давлатларда етим болалар ва болалар уйларининг тобора кўпайиши ҳолати кузатилаётган бир шароитда, Ўзбекистонда ижтимоий ҳимояга муҳтож болаларни ҳар томонлама муҳофаза қилиш борасида изчиллик билан амалга оширилаётган ишларни ҳар томонлама ўрганса арзийди, — деди Ярославль

университети психологи Л.Жеднова. — Айнан шу нуқтаи назардан ҳам ушбу форум унинг қатнашчилари учун самарали ва фойдали бўлишига шубҳа йўқ.

Икки кун давом этадиган форумда болаликни ҳимоялашнинг халқроқ ҳуқуқий масалаларини ўрганиши ва қўллашга, соҳада тақдим этилаётган хизмат турларига қонунийликдаги мавжуд тизимни чуқур таҳлил этишга, алоҳида эътиборга муҳтож болаларнинг ижтимоий реабилитацияси ва профилактикаси механизмига оид масалалар атрофида муҳокама этилиб, амалий тавсиялар ишлаб чиқилди.

Форумнинг очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.Қосимов иштирок этди.

Назозат УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири

БОЛАЛАРНИНГ ИЖТимоий ҲИМОЯСИ - ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

ий ҳимоя қилишнинг мавжуд тизимини янада такомиллаштиришга йўналтирилган қатор амалий чора-тадбирларни ишлаб чиқишни кўзда тутади.

Болалар ногиронлиги барча мамлакатлар учун жиддий тиббий-ижтимоий масалалардан ҳисобланган. Ўзбекистондаги махсус мактаблар, интернатлар ва мактабгача муассасалар бундай болаларни тиббий-ижтимоий ҳимоялаш ҳамда реабилитация қилиш билан шуғулланмоқда. Имконияти чекланган болалар ва ўсмирлар учун махсус таълим дастури амалга оширилади. Ушбу дастур доирасида тиббиёт ҳодимлари болаларнинг ривожланиш хусусиятларини эътиборга олган ҳолда уларни тарбиялашга алоҳида ва табақалашган ёндашуви ташкил этишда педагогларга фаол ёрдамлашмоқда.

Форумда Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Т.Жўраев, ЮНИСЕФнинг Тошкентдаги ваколатхонаси раҳбари Р.Хусайини, ЮНИСЕФнинг болаларни ҳимоялаш масалалари бўйича катта маслаҳатчиси А.Юстер, швейцариялик эксперт Ж.Рейнбер ва бошқалар болаларни ижтимоий ҳимоялаш борасида юртимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар ўз самарасини бераётганини алоҳида таъкидладилар. Ота-она меҳридан бебаҳра қолган болаларни фарзандликка олиш, уларга оила шароитида ғамхўрлик кўрсатиш ўзбек халқи менталитетига хос хайрли анъанадир.

Форумда ижтимоий муҳофазага муҳтож болаларни тиббий ва ҳуқуқий ҳимоя қилишга оид масалалар хусусида соғлиқни сақлаш вазири Ф.На-

ДЕМОКРАТИК ЖАРАЁНЛАР ВА УЛАРНИНГ РИВОЖИ

САМАРҚАНДА «ДЕМОКРАТИК ИНСТИТУТЛАР ВА ЖАРАЁНЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ АХВОЛИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ: ЎЗБЕКИСТОН ВА РОССИЯ ТАЖРИБАСИ» МАВЗУИДАГИ ХАЛҚАРО ДАВРА СУХБАТИ НИХОЯСИГА ЕТДИ.

Таниқли сиёсатшунослар, экспертлар, жамоат ташкилотлари раҳбарлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари мазкур учрашув Минтақавий сиёсат жамғармаси (Ўзбекистон) ва Самарали сиёсат жамғармаси (Россия) томонидан ташкил этилди.

Икки кун давомида ушбу тадбир иштирокчилари фуқаролик жамиятини шакллантириш, демократик, ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга оид қатор долзарб масалаларни муҳокама қилдилар.

Таъкидландики, демократияни ривожлантириш жараёни ағона мақсад атрофида бирлашган, айна пайтда ҳар бири ўз вазифаларини бажарадиган давлат ҳамда фуқаролик жамиятининг самарали ҳамкорлигидан иборат. Ўзбекистон Президент Исроҳ Каримов томонидан белгиланган тартибда таъминланган асосида ўз ривожланиш йўлини танлаган фуқаролик жамиятини қуриш борасида катта таърибга эга. Жамият ҳаётининг барча жаҳаларида ислохотларни амалга оширишда давлат тузилмаларига фаол қўмаклашаётган жамоат институтлари ташкил этилди. Бундай ўзаро ҳамжиҳатликни йўлга қўйиш Россия учун ҳам жуда долзарб масалалар.

Ҳозирги вақтда аҳолини, айниқса, ёш авлоднинг миллий ва умумбашарий қадриятлар асосида маънавий ҳамда маърифий тарбиялаш катта аҳамиятга эга. Имом ал-Бухорий халқроқ жамғармаси раҳбари З.Мунавваров Ўзбекистонда халқимизнинг маънавий мероси, буюк аجدдоларимиз номларини қайта тиклаш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар ёшларда маънавий-мафкураларий иммунитетни шакллантиришда, уларни турли хил зарарли оқимлар таъсиридан

ҳимоя қилишда кучли омил бўлаётганини таъкидлади.

«Московские новости» хафталиги ва «Новый политический класс» журнали бош муҳаррири В.Третьяков демократияни четдан олиб келиб жорий этиб бўлмаслигини ва ҳар бир давлат уни қуриш учун ўз йўлини танлаш ҳуқуқига эга эканини қайд этди.

Россия Ўзбекистоннинг Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорликни сақлашга қаратилган сиёсатини юксак баҳолайди, деди Самарали сиёсат жамғармаси президенти Г.Павловский. Президент Исроҳ Каримовнинг Ўзбекистонда сиёсий тизимни такомиллаштириш борасидаги янги ташаббуслари жамиятда фуқаролар тотувлигини мустаҳкамлашга хизмат қиладиган демократия йўлидаги яна бир қадамдир. Барқарор жамоат институтларини барпо этишга қаратилган ишлар ноёб таърибга бўлиб, уни нафақат мазкур минтақа давлатларида, балки бошқа қитъаларда ҳам қўллана бўлади.

Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қонуний ижроси бўйича жамоат назоратини таъминлаш, демократик меъёрларга риоя этиш Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг таркибий қисми ҳисобланади. Жамоат ташкилотлари катта ички захира, ресурс ва механизмларга эга бўлиб, улардан демократик қурилишда янада кенг фойдаланиш зарур. Тадбирда Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) С.Рашидова, Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Стратегик ва минтақаларроқ тадқиқотлар институтини директори вазифасини бажарувчи Б.Ҳудойбердиев ва бошқалар шу ҳақда гапирди.

Халқроқ учрашув иштирокчилари демократик институтларни ривожлантириш – доимий ўрганиш ва такомиллаштиришнинг талаб этидиган ўзоқ жараён эканлигини алоҳида таъкидладилар. Бу жараён Ўзбекистонда ҳам, Россияда ҳам катта истиқболга эга.

А.ИВАНОВА,
А.КАШИЕВ,
ЎЗА махсус мухбирлари

Шаҳримизда қад ростлаган муҳташам бинолар пойтахтимиз кўрқига янада кўрк қўшмоқда
Рустам Шарипов олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН БАНКЛАРИ УЧУН ИННОВАЦИОН ЕЧИМЛАР

ТОШКЕНДА ЎЗБЕКИСТОН БАНКЛАР УЮШМАСИ ҲАМДА РОССИЯНИНГ «МОЛИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ МАРКАЗИ» КОМПАНИЯСИ ҲАМКОРЛИГИДА «ЎЗБЕКИСТОН БАНКЛАРИ УЧУН ИННОВАЦИОН ЕЧИМЛАР» МАВЗУИДА СЕМИНАР ЎТҚАЗИЛДИ. УНДА МАМЛАКАТИМИЗДАГИ 18 ТА ЙИРИК ТИЖОРАТ БАНКЛАРИНИНГ 54 НАФАР МУТАХАССИСЛАРИ ИШТИРОК ЭТДИ.

Семинар тижорат банкларига ахборот технологияларини такомиллаштиришда яқиндан ёрдам бериш мақсадида ташкил этилди. Унда сузга чиққанлар банклар томонидан тақлиф этилаётган маҳсулот ва хизматлар тури, мижозлар ва минн банкларнинг қўлайиши минтақда бизнес-жараёнлар, банкининг ахборот инфра тузилмасига маълум маънода айрим

қийинчиликларни келтириб чиқараётганлигини таъкидлашди. Ҳозирги пайтда баъзи банкларда аввал яратилган ҳамда доимий қўллаб-қувватлаш, модернизация ва интеграция қилинишга эътижманд бўлган инфратузилманинг борган сари ўсиб бораётган банк амалиётлари, ҳужжатлар ва фойдаланилаётган тизим талабларидан ортда қолгани аён бўлиб қолди.

Тадбирда ҳозирги замон шароитларида қўйилган вазифаларни тўғри ечимига интеллектуал автоматлаштирилган тизимларда илгор технологияларини татбиқ этиш йўли билан эришиш мумкинлиги эътироф этилди.

Семинар қатнашчилари банк ахборот технологияларини ривожлантириш ва уларни келажакда янада такомиллаштириш усулблари билан кенгроқ танишиш имконини берувчи маърузалар билан танишишди.

«Туркистон - пресс»

Иқтисодиёт

ЗАМОН ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА

«ЎЗҚИШЛОҚМАШХОЛДИНГ» КОМПАНИЯСИ ТАРКИБИГА КИРУВЧИ КОРХОНАЛАР ОРАСИДА «ТОШҚИШЛОҚМАШ» ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИНИНГ ЎЗ ЎРНИ БОР.

Қишлоқ ҳўжалиги учун замонавий, юксак унумли техника-механизмлар ҳамда уларга керакли бўлган эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришда мазкур жамият аъзолари унумли меҳнат қилишмоқда. Айниқса, кейинги 3-4 йиллар мобайнида замон талаблари асосида иш юритаётган корхона ахли фермер ва деҳқон ҳўжаликлари учун мўлк-қўл қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиштиришда ҳақиқий мададор бўлаётган 10 турга яқин сифатли техникалар ҳамда машиналар учун 40 хилдаги эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Эътиборли томони, 2 та шўъба корхонаси жамият қошида жорий йил бошида ташкил этилган бўлиб, ишлаб чиқариш ҳажмининг ошишида уларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Корхона ахли машина-механизмлар тайёрлашдан ташқари, ички бозоримизни ўрганиш, мижозлар талаб-эҳтиёжига кўра харидоригр халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни ҳам уйдаламоқда. Масалан, қозон, гантел, тарози, боғ аравачаси, пластмасса челақ, илгичлар каби ўнла турдаги товарлар нафақат ички бозорда, балки Туркия, Қозғистон ҳамда Туркменистон давлатларига ҳам экспорт қилинмоқда.

Бунинг натижасида кейинги тўрт йил ичида аввалгига қараганда корхонанинг ишлаб чиқариш ҳажми 3 барабар ошди ва ишчи-хизматчиларнинг иш ҳақлари ўртача икки барабарга ортди.

ХУНАРДАН РИЗҚ УНАР

БУГУНГИ КУНДА ХУСУСИЙ СЕКТОР ЮРТИМИЗ ИҚТИСОДИЯТИНИНГ АЖРАЛМАС ҚИСМИГА АЙЛАНДИ. КИЧИК КОРХОНАЛАР ҲАМДА ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИ УШБУ СОҲА РИВОЖИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚўШМОҚДА. БУ БОРАДА ШАЙХОҲТОХУР ТУМАНИДА ФАОЛИЯТ ЮРИТАЁТГАН ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ҲАМ МУНОСИБ ЎРНИ БОР.

1997 йилдан хусусий тадбиркор сифатида иш бошлаган мебелсоз уста Собитжон Йўлдошев ўз касбини эъзозлаб келмоқда. Ўзоқ йиллар давомида орттирилган тажриба, интилиш ўз самарасини берди. Эндилкида икки нафар шогирдлари ёрдамида тайёрланаётган стол, стул, ётоқхона тўплами ўзининг чиройли кўриниши, пишиқ-пукталиги ва албатта, сифати билан харидоригр ҳисобланади. Маҳсулотлар турига алоҳида эътибор қаратаётган уста мижозларнинг хоҳиш-истакларига кўра аънавийликни замонавийлик билан уйғунлаштирган ҳолда иш юритади.

Жорий йилдан эса тадбиркор янгиликка қўл урди. Мижозлар талабидан келиб чиққан ҳолда аҳолига хизмат кўрсатиш — эски мебел хижозларини қайта таъмирлашни йўлга қўйди. Бу ишда устани фарзанди ҳамда мебелсозликни ўрганишга иштиёқ билдираётган маҳалла ёшлари яқиндан қўмак бермоқда.

Муқаддас УМАРБЕКОВА

Таълим

НОМДОР СТИПЕНДИЯЛАР СОҲИБЛАРИ

ИҚТИДОРЛИ ТОЛИБИ ИЛМЛАРНИ РАБАТЛАНТИРИШ Йўлида ҚўРИЛАЁТГАН ТАДБИРЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИЛАРДА ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ, ЁШЛАРДА ИЛМИЙ-ИЗЛАНУВЧАНЛИК ФАОЛИЯТИНИ ҚУЧАЙТИРИШДА МУҲИМ ОМИЛ БўЛИБ ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА.

Бу борада Тошкент Ахборот технологиялари университетида ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда олий ўқув юртининг қатор талабалари Ўзбекистон Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги стипендияси, Ўзбекистон радиотехника, электроника ва алоқа илмий-техника жамияти стипендиясини олиб ўқимоқда. Бундан ташқари университет учун «Алкател» ва «Коском» компанияларининг стипендиялари ҳам таъсис этилган. Янги 2006-2007 ўқув йилида олий ўқув юртининг олти нафар талабаси Ўзбекистон Республикаси Беруний номидаги Давлат стипендияси совриндори бўлди. Телекоммуникация технологиялари факультетидан Уйғун Нишонов, Лазиз Юнусов, ахборот технологиялари факультетидан Нилуфар Шарипова, Мухаббат Азимовлар шулар жумласидан. Университетнинг Фаргона, Урганч филиалларидан Абдумалик Хўжамбердиев, Отабек Хўжаевлар ҳам бундай нуфузли стипендияни қўлга киритдилар.

ЖАМҒАРМА САЪЙ-ҲАРАКАТИ БИЛАН

«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ ВА САЪЬАТИ ФОРУМИ» ЖАМҒАРМАСИНИНГ ФАОЛИЯТИ КЕНГАЙИБ БОРМОҚДА. ЁШЛАРНИНГ МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИНИ ЎСТИРИШ, УЛАРНИНГ ФАОЛИЯТИНИ ОШИРИШГА ҚАРАТИЛГАН ТАДБИРЛАР ҲАМ ЯХШИ САМАРА БЕРМОҚДА.

«Таълим грантлари дастури» бўйича ташкил этилган республика танлови қўллаб-қувватлаш ёшларни қамраб олиш имконини беради.

Жамғарма яна бир яхши ташаббус билан чиқди. Эндилкида мамлакатимизда «Педагогик дастур грантлари» танловини ўтказиш йўлга қўйилди.

Ушбу маърифий тадбир асосан уч йўналишда амалга оширилади. Унда ўрта таълим муассасалари, олий ўқув юртилари ўқитувчилари ҳамда педагогиканинг кекса авлод вакиллари голибларни муносиб тақдирлаш кўзда тутилди.

Акбар АЛИЕВ

УКРАИНАДА ЎҚУВ-ЙИФИН МАШҒУЛОТИ

ВАДИМ АБРАМОВ ВА МИРЖАЛОЛ ҚОСИМОВ БОШЧИЛИГИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМПИА ТЕРМА ЖАМОАСИ ЎҚУВ ЙИҒИНДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН УКРАИНА ПОЙТАҒИНИ КИЕВГА ЖўНАБ КЕТДИ.

18 ноябрга қадар давом этадиган машғулотларда ҳамюртларимиз украинлик тенгдошлари билан ўртоқлик учрашувини ўтказишди. Эслатиб ўтиш лозимки, Ўзбекистон олимпия терма жамоаси «Пекин — 2008» олимпиадасига йўланма берувчи дастлабки саралаш учрашувини келгуси йилнинг февраль ойида Тожикистоннинг олимпия термасига қарши ўтказишди.

Рустам ХАЙДАРОВ,
«Туркистон-пресс»

ШАҲРИМИЗДАГИ «ЎЗҚСПОМАРКАЗ»ДА ҚИШЛОҚ ҲўЖАЛИГИ, ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЖИҲОЗЛАРИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ИККИНЧИ ХАЛҚАРО КўРГАЗМАСИ БўЛИБ ЎТМОҚДА.

Юртимизнинг аграр тармоғида ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, соҳага янги-янги технологияларни жалб этиш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш жиҳозлари бозорини такомиллаштиришда муҳим аҳамиятга эга бўлган ушбу тадбир «IEG Uzbekistan» халқроқ кўргазмалар компанияси томонидан республика Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Савдо-саноат па-

латаси, «Ўзқишлоқҳўжаликмашхольдинг» холдинг компанияси, республика фермер ҳўжаликлари уюшмаси кўмағида ташкил этилди. Шунинг алоҳида таъкидлаш лозимки, ушбу кўргазманинг хорижий иштирокчилари мамлакатимизнинг қишлоқ ҳўжалиги имкониятлари билан танишиш, маҳаллий қатнашчилар эса соҳада муваффақият билан фаолият юритаётган жаҳондаги етакчи компания ва фирмаларнинг ютуқларининг гувоҳи бўлишди. Кўргазманинг асл мақсади ҳам шунга ва айнан тармоқнинг экспорт имкониятларини юксалтиришга қаратилган.

Таҳлиллар асосида таъкидлаш жоизки, республикамиз қишлоқ ҳўжалигида ялпи ишлаб чиқариш ҳажми ўсмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярми натижаларига ўхшаладиган бўлса, қишлоқ ҳўжалиги йилги ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига қисбатан 7,2 фоизга ўсган. 2006 йилнинг 1 июль ҳолатига кўра фермер ҳўжаликларининг умумий сони 181,7 мингтани ташкил этди. Мева-сабзавот ва узум маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва чуқур қайта ишлаш соҳасида ихтисос-

лашган агрофирмаларни ташкил этиш учун олиб борилган саъй-ҳаракатлар натижасида ширкатлар ўрнига 197 та агрофирма ташкил топди. Фермер ҳўжаликларини ривожлантиришга қаратилган катта эътибор ютуқларга омили бўлаётгани ҳеч кимга сир эмас. Кўргазмада озиқ-овқат маҳсулотларини қайта ишлаш учун технологик ускуналар, савдо ва жамоат, овқатланиш корхоналарига мўлжалланган музлатгич ва бошқа қўллаб-қўзғалар намойиш этилмоқда. Унда мамлакатимиз вакиллари билан ташқари Россия, Германия, Қозғистон, Италия, Голландия, Польша, Украина сингари давлатлардан 40 тага яқин компаниялар иштирок этишмоқда. «KRONEN GrbH», «KLEVER TM», «ROSC-TSELMASH», «СІЛЬВІНІТ» сингари компаниялар ана шулар жумласидандир.

Кўргазмада мамлакатимизнинг барча вилоятларидан қўллаб-фермерлар иштирок этмоқда. Ҳар томонлама фойдали ушбу тадбирда уларга юртимиз ва хорижий компаниялар вакиллари ўзларининг техника ҳамда технологияларини тақлиф этиш, уларнинг имкониятлари ҳақида батафсил маълумотлар ҳам беришмоқда. Бу, албатта, қўллаб-қўзғалар тузилишида муҳим аҳамият касб этади.

Шарифа ИЛЁСОВА
СУРАТДА: кўргазмадан лавҳа.
Наталья Семёнова олган сурат.

АТРОФ-МУҲИТ МУСАФФО БЎЛСА

МАМЛАКАТИМИЗДА АТМОСФЕРА ҲАВОСИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШНИНГ ДОЛЗАРЕЛИГИ, УНИНГ ИФЛОСЛАНИШНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ШУНДАЙ ЙЎНАЛИШДАГИ ХАЛҚАРО ТАДБИРЛАРДА ИШТИРОК ЭТИШИ МАСАЛАЛАРИГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛГАН БЎЛИБ, БУНДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING КОНСТИТУЦИЯСИ, «ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА» ГИ ҲАМДА 1996 ЙИЛ 27 ДЕКАБРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН «АТМОСФЕРА ҲАВОСИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА» ГИ ҚОНУНЛАР АСОС ҚИЛИБ ОЛИНГАН.

«Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида» ги қонун асосида бу борада давлат бошқаруви, стандартлар ҳақидаги маълумотлар, атмосфера ҳавосидан фойдаланишни чеклаш каби вазифалар амалга оширилади.

Атмосфера ҳавоси Ерни ўраб олган газли қатлам — табиий омиллардан бирidir.

Атмосфера ҳавоси кўшнинг иссиқлик нури-ни узидан ўтказиб саклайди, атмосферада булутлар пайдо бўлади, ундан қор, ёмғир бунёда келади, шамол ҳосил бўлади. Бу билан атмосфера ер юзидagi барча тирик организмлар, инсонлар учун ҳаётбахш оксиген манбаи ҳисобланади. Шунинг учун атмосферада содир бўладиган физик, ки-

мевий, биологик ўзгаришлар тирик организмларга, шу жумладан инсоннинг меҳнат қобилиятига, ҳаётий фаолиятига, сийхат-саломатлигига таъсир кўрсатади.

Атмосфера ҳавосини ҳозир 2 манба: табиий омиллар ва инсон фаолиятининг маҳсули — антропоген манбалар ифлослантиради. Атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи табиий омилларга вулкнларнинг отилиши, тоғ жинсларининг емирилиши, ўрмонларга ўт кетиши каби офатларни мисол қилиб келтириш мумкин.

Антропоген ифлосланишлар эса асосан, саноат корхоналарининг иш фаолияти давомида чиқадиган зарарли моддалар, автомобиль, ҳаво, темир йўл транспортларидан турли ёқилгиларни ишлатишда ҳосил бўладиган газларнинг атмосфера ҳавосига чиқиши оқибатида содир бўлади.

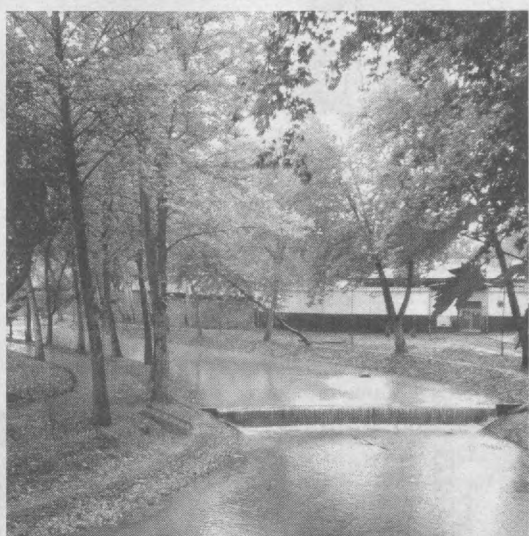
Антропоген таъсир омилли ҳисобланган автотранспорт сонининг ортиб бориши, улардан чиқадиган зарарли моддалар ҳозирги кунда атмосфера ҳавосини ифлослантиришнинг 80 фоизини ташкил этади.

Мамлакатимизда атмосфера ҳавосига автотранспорт воситаларидан чиқадиган зарарли моддаларни камайтириш, ҳаракатдаги автотранспорт воситаларининг саноат-ҳозирчиликни ўрганиш, атмосфера ҳавосини ўрганиш мақсадида бир йилда 2 маротаба баҳор ва кўзда табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси йўл ҳаракати хавфсизлиги назорати бошқармаси билан ҳамкорликда «тоза ҳаво» операциясини ўтказди. Бунда баҳорги тадбир 10 апрелдан 10 майгача, кўзгиси эса 11 сентябрдан 10 октябргача бўлиб

ўтди. Бу тадбирда носоз автотранспорт воситалари тўхтатилади. Қонунбузарликка йўл қўйган ҳайдовчиларга нисбатан маъмурий жазо қўлланилади.

Атмосфера ҳавосини ифлослантирувчи омиллардан кузги ҳазонрезги мавсуми вақтида баъзи ширкатлар, туманлар ободонлаштириш бошқармаси ишчилари ва айрим масъулиятсиз, экологик савияси паст фуқаролар томонидан ҳазонлар, ахлат уюмларини ёқиб юбориш ҳолатлари учрайди. Кузги ҳазонрезги мавсуми бошланиши билан Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси пойтахтнинг барча туманлари ҳокимликларига шахримиз экологик ҳолатини сақлаш мақсадида ҳазонлар, ахлат уюмлари, шох-шаббаларнинг ёқилишига йўл қўймасдан йиғиштириб олиш учун туман хизмат кўрсатиш идоралари (уй-жой мулкдорлари ширкатлари, туман ободонлаштириш бўлими, халқ таълими бўлимларини, корхона, ташкилотлар раҳбарлари)ни жалб қилган ҳолда зарур чора-тадбирларни кўришлари учун ҳамда кузги-қишги мавсумда кўп қаватли уйлар томларини таъмирлаш вақтида битумни махсус техник эритиш воситасисиз очик аланга олдириган ҳолда эритмасликларини яна бир бор эслатиб ҳатлар жўнатилди. Туманларда ўтказилаётган оқсоқоллар, ширкатлар раҳбарлар йиғинларида қўмита нозирлари қатнашиб шу йўналиш бўйича тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб бормоқдалар.

**Д. СУЙОНОВА,
М. УМАРОВА,
Давлат нозирлари**

ТАБИЙ РЕСУРСЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ, АТМОСФЕРА, СУВ ВА ЕР РЕСУРСЛАРИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ, ЧИҚИНДИЛАРНИ УТИЛИЗАЦИЯЛАШ, ҚАЙТА ИШЛАШ, ТАБИЙ ХУДУДЛАРНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВА ЭКОЛОГИК ҲУКУК ВА ТАРБИЯ МУАММОЛАРИНИ ҲАЛ ҚИЛИШ ҲАВ БИРИМИЗНИНГ БУРЧИМИЗДИР.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалаларидан аҳолининг етарлича хабардор эмаслиги асосий муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Мамлакатимизнинг экологик хавфсизлиги, унда яшовчи инсонларнинг тақдирини албатта ушбу муаммолар билан чамбарчас боғлиқдир. Ҳозирги кунда биз табиатдан фақат тортиб олдик, аммо келажак тақдиримизни ўйламадик. Натижада шу табарруқ заминимизни жарахатлаб, бу билан биз фақат табиат-

ТАБИАТГА МЕҲР ЁШЛИКДАН УЙФОНАДИ

гагина эмас, балки ўз-ўзимизга ҳам зарар етказдик. Ҳозирги даврда экологик вазиятнинг қалтислиги ҳаммамиз учун сир эмас.

Табиатнинг заҳарланиши оқибатида инсон зарар кўрмоқда. Фарзандлар соғлом туғилиши, турли оғир касалликлар пайдо бўлишининг олдини олиш учун ҳаммамиз биргаликда ҳаракат қилишимиз керак. Дунёдаги ҳамма мамлакатлар экологияга, атроф-муҳит муҳофазасига катта эътибор беришмоқда. Ривожланган мамлакатларда табиатни ифлослантирган фуқаролар учун катта жарималар белгиланган. Кўча ва йўлақлар қанчалик озода сақланса, кўчаларимиздаги ҳар хил юкмули касалликлар камаяди, фарзандларимиз ҳам шунчалик соғлом бўлишди. Табиатга меҳр уйғотишни боғча, мактаб давридан бошлаш керак. Ин-

сон ҳам табиатнинг бир қисми, унинг бугунги ҳам, эртаси ҳам табиат билан узвий боғлиқдир. Табиатга етказилган ҳар бир зарар келажакимиз йўлига чоқ қазиб билан баробар. Ёшларимиз онгига ана шу оддий ҳақиқатларни синдиришимиз, уларнинг экологик маданиятини ошириб боришимиз даркор. Зеро, охириги йилларда инсоният табиатга жуда кўп зарар етказмоқда. Бунинг натижасида кўпгина фойдали ўсимлик ва ҳайвон турлари йўқолиб кетмоқда, сув, tupроқ ва атмосферага минглаб тонна заҳарли моддалар чиқарилиб, саҳролар кенгайиб, ерлар шўрланиб, озон қатламлари емирилимоқда. Бундай салбий ҳолатларга йўл қўймасликнинг чораси эса ўз қўлимизда.

**Д. ТОЖИЕВА,
лаборатория қисм раҳбари**

Фойдали усунни қўлланг

КУЗ ФАСЛИ КЕЛИШИ БИЛАН ШАҲРИМИЗДА АТМОСФЕРА ҲАВОСИНИНГ КЕСКИН ЁМОНЛАШУВИ КУЗАТИЛАДИ. БУНГА АСОСИЙ САБАБ МЕТЕОРОЛОГИК ЖАРАЁНЛАРНИНГ ЎЗГАРИШИ НАТИЖАСИДА ВАҚТИ-ВАҚТИ БИЛАН КУЗАТИЛАДИГАН НОХУШ ҲОЛАТ ҲАМДА ШУ ФАСЛДА ҲАЗОН, ШОХ-ШАБАЛАР ҲАМДА АХЛАТ УЮМЛАРИНИНГ ЎЗБОСИМЧАЛИК БИЛАН ЁҚИБ ЮБОРИЛИШИДИР.

Бунинг натижасида атмосфера ҳавосида карбонат ангидрид «СО₂» ҳамда бир қатор заҳарли канцероген моддаларнинг кўпайиши кузатилади. Бу ҳолат инсон нафас олиш органлари ва юрак-қон томирлари касалликларининг кескинлашуви-га, айниқса болалар саломатлигига салбий зарар етказиши.

Бундай нохуш ҳолатларнинг олдини олиш ҳамда шаҳримизда атмосфера ҳавосига салбий таъсир етвучи ҳазонларни ёқиб натижасида ажралиб чиқадиган газларни камайтириш учун шахримиз туманларидаги маҳалла қўмиталари, маҳаллалар аҳли, мактабгача таълим муассасалари, олий таълим муассасалари, корхона, ташкилотлар раҳбарлари шу масалага ижобий ёндашсалар мақсадга мувофиқ бўлишини таъкидлаш жоиз.

Сабаб дарахтлар баҳор ойида кўкариб, барг ёзиб бутун ёз давомида ўзига ҳар хил заҳарли моддаларни, чанглари ютиб, ўзидан кислород моддаси ажратди.

Ёз фасли давомида чиққан чанг ва газлар барглarga ўтириб, ерга ҳазон бўлиб тушади. Шу сабабдан ҳазонларни ёқибга йўл қўймасдан, уларни ўз вақтида тегишли компост чуқурларга тўкилса, келгуси йили учун маҳаллий ўғит қилиб фойдаланилади. Бу эса албатта дов-дарахтлар, яшил ўт-ўланлар учун фойдадан холи эмас ва биз бу ишга ҳамшаҳарларимизни қақирамиз.

ЭРМОН — МУРАККАБГУЛДОШЛАР ОИЛАСИГА МАНСУБ ЎСИМЛИК БЎЛИБ, БИР ЁКИ БИР НЕЧТА ПОЯЛИ, БЎЙ 1 МЕТРГАЧА КЕЛАДИГАН КЎП ЙИЛЛИК ЎТ. ПОЯСИ ТИК ЎСУВЧИ, БИР ОЗ ҚИРРАЛИ, ЮҚОРИ ҚИСМИ ШОХЛАНГАН ИЛДИЗОЛДИ БАРГЛАРИ ҲАМ БАНДЛИ, ҲАМДА 2-3 МАРТА ПАТСИМОН АЖРАЛГАН.

Май ойида гуллади, уруғи сентябрда пишади.

Эрмон кенг тарқалган ўсимликлардан бўлиб, у бизнинг республикамизнинг кўпгина ҳудудларида учрайди. Жумладан, эрмон тўқайларда, йўл ёқаларида, ариқ, зовур бўйларида, ташландик, лахта ерларда, шунингдек, бегона ўт сифатида экинлар орасида учрайди.

Эрмон таркибида эфир майларидан абсинтол (2 фоиз), аччиқ гликозидлар (абсинтин, анабсинтин), флавоноидлар (артемизин, рутин), хамазулен, органик кислоталар, витамин С, К, фитонцид, ошловчи ва бошқа моддалар бор.

Эрмон (аччиқ шувок) қадим-қадим замонлардан

Шифобахш неъматлар ЭРМОН

бери шифобахш ўсимлик сифатида, қатор касалликларни даволашда қўлланилади.

Абу Али ибн Сино эрмоннинг ер устки қисмида тайёрланган қайнатма билан кўз шамоллашини тўзатган, бачадон касалликларини даволашда, тўхтаб қолган ҳайзни меъ-ёрга келтиришда фойдаланган. Эрмоннинг ширасини истиско ва сариқ касаллигини даволашда қўлаган. Ўсимликдан тайёрланган қайнатмани сийдик, сафро ҳамда гижжа ҳайдовчи омил сифатида ишлатган.

Айрим маълумотларга қараганда, халқ табиоботида эрмон гулларида тайёрланган қайнатма безгак, ичак яраси, бавосилга даво бўлиши билан бирга, ҳароратни туширувчи, ўт, сийдик, тер ва гижжа ҳайдовчи омил ҳисобланади. Эрмон қайнатмасининг зарпечак қайнатмаси билан қўлланилгани тўқнақчи, кўёчиқ ҳамда камқонлиқни даволашда ишлатилади.

Шуниси диққатга сазоворки, эрмон билан ўрмаловчи тоғжамбил ёки тоғрайхон қайнатмаси алко-голизмга қарши даво си-

фатида истеймол қилинади. Бунинг учун 10 грамм эрмон ўти ва 40 грамм тоғжамбил аралашмасидан олиб 200 грамм сув билан қайнатма тайёрланади, сунгра ош қошиқда кунига 3 марта ичилади. Бундай муолажа 2-3 ой мобайнида олиб борилиши лозим бўлади.

Илмий табиётда эрмоннинг доривор препаратлари иштажа очувчи, овқат ҳазмлашни яхшиловчи, ўт ҳайдовчи восита сифатида фойдаланишдан ташқари, тиббий эҳтиёжлар учун ҳам қўлланилади.

Эрмондан ажратиб олинган камазулен бронхит, астма, ревматизм, экзема, кўтир, рентгендан нурланган жойларни даволашда ишлатилади. Уй шароитида эрмон ўтидан дам-

МУСИҚА КОШОНАСИДА ЯНГИ КОНЦЕРТ ЗАЛИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИДА ОРГАН КОНЦЕРТ ЗАЛИ ОЧИЛДИ. ШУ МУНОСАБАТ БИЛАН БЎЛИБ ЎТГАН ТАДБИРГА МУСИҚАШУНОСЛАР, БАСТКОРЛАР, САНЪАТ МУХЛИСЛАРИ ТАКЛИФ ЭТИЛДИ.

Тадбирда таъкидланганидек, Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан бунёд этилган маъруф санъат кошоноси ҳамда унга Ўзбекистон Давлат консерваторияси мақомининг берилиши юртимизда музика таълимини янада юксак поғонага кўтаришда муҳим омил бўлмақда. Бу эса мамлакатимизда профессионал музикани янада ривожлантириш, музика таълимининг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда замон талаблари даражасидаги мутахассислар тайёрлаш имконини бермоқда. Ушбу маскан мамлакатимизда музика таълимининг барча йўналишлари бўйича таянч олий ўқув юрти саналади.

Бугунги кунда қатор концерт заллари, замонавий жиҳозлар билан таъминланган ўқув хоналари талабаларга мукамал билим олиш имконини бермоқда. Орган концерт залининг очилиши ҳам ёшларнинг жаҳон мунотоз музикасидан янада кенг баҳраманд бўлиши учун хизмат қилади. Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги буюртмасига мувофиқ Германиянинг «Solimpex e.K. Eisenbrth» фирмасида тайёрланган орган музика қолғуси ўзининг ноёблиги билан аҳамиятлидир.

Тадбир якунида ўзбек ва немис музикачилари иштирокида концерт бўлиб ўтди.

БУГУНГИ КУНДА ЎЗБЕКИСТОНДА 28 ТА ТИЖОРАТ БАНКИ ФАОЛИЯТ КЎРСАТМОҚДА. РАҚОБАТНИНГ КУЧАЙИШИ СЕРВИС ДАРАЖАСИНИНГ ОШИРИЛИШИГА ОЛИБ КЕЛМОҚДА. ҲАР БИР БАНК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ЖАРАЁНИНИ НАФАҚАТ РАНА-БАРАНГ, БАЛКИ ОДДИЙ ВА ҚУЛАЙ ҚИЛИШГА ИНТИЛМОҚДА. МИНИ-БАНКЛАР ТАРМОГИНИНГ МУНТАЗАМ КЕНГАЙТИРИЛИШИ ҲАМ ШУНГА ЁРДМ БЕРМОҚДА.

«Капитал-банк» акционерлик тижорат банки «Мижозга яқинроқ бўлиш» тамойилига амал қилиб, мини-банклар сонини кўпайтиришга катта эътибор бермоқда. Уларда аҳолига хизмат кўрсатишнинг ягона стандартлари қўлланилмоқда. Бундан ташқари, улар бевосита истеъмолчига яқин жойларда жойлашган.

Яқинда «Капитал-банк» «Чилон-

МИЖОЗЛАР МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

зор» мини-банкни очди ва у пойтахт бўлиналари рўйхатида ўн тўртинчи ва Чилонзор туманида ўн кинчи бўлди. «Чилонзор» марказининг бошлиғи Зафар Обидовнинг айтишича, бу мини-банкда, худди бошқаларидаги каби, мижозларга мавжуд хизматларнинг тўлиқ мажмуи тақлиф қилинмоқда. Масалан, Western Union, Contact ва Migom тез пул ўтказиш тизимлари шулар жумласидан. Бу ерда ўн ёки олти ой муддатга валюта омонатини ёки миллий валютадаги омонатни (ёки 18%) расмийлаштириш ва фойз тўловларини олиш мумкин. Хорижий валютани келганган муддатга сақлаш учун қўйиш мумкин. Ҳисоб рақамидagi пул маблағларини исталган вақтда олиш мумкин, айна пайтда валюта ҳисоб рақами очилигича қолади. Деравво,

валюта ҳисоб рақами бепул очилади.

Агар мижоз чет элга чиқмоқчи ва ўзи билан пул олиб кетмоқчи бўлса, мини-банк хорижа валюта олиб чиқиш учун маълумотнома-рухсатнома беради. Агар хоҳласангиз American Express чекларини харид қилишингиз мумкин. Бугунги кунда улар тобора кенг қўлланилмоқда.

«Капитал-банк»нинг Тошкентдаги барча мини-банклари ҳафтанинг олти кун давомида ишлайди. Ҳаммаси бўлиб «Капитал-банк» республиканинг ҳамма вилоятлари ва пойтахтимиз туманларида 25 та хизмат кўрсатиш шохобчасини очди. Уларнинг ҳодимлари мижозларга жаҳон стандартлари даражасида хизмат кўрсатмоқда.

**Виктор НИКОЛАЕВ,
ЎЗА мухбири**

ТЕМУР ТУЗУКЛАРИ

МЕНГА ҲАР ТУРЛИ ЁМОНЛИКЛАР ҚИЛИБ ЧЎЧИБ ЮРГАН ВА ҚИЛМИШЛАРИ УЧУН «МЕНИ ЎЛДИРАДИ» ДЕБ ВАҲИМАДА ЮРГАНЛАРНИ ЎЗИМГА ЭП ҚИЛИБ ОЛИШ БОБИДАГИ КЕНГАШИМ

(Давоми. Боши ўтган сонларда).

Амир Хусайн менга асир тушгандан кейин унинг навкарлари ва амирлари «энди бизни ўлдирди», деб гумон қилган эдилар. Аввалига ният уларни ўлдириш эди, кейинроқ, «ахир улар аскарлар-ку?» деб уларни авф этдим ва яна аскарликка тайинладим.

Бадахшонда ҳоким бўлиб турган уларнинг бош амира кўп маротаба жангда мен билан юзма-юз келиб, қилич чопишган киши эди. Амир Хусайн қаттиқ этилганини эшитгач, менинг қаҳримдан кўрқиб, ўзини сергак тутди ва бордию уни тутиш учун қўшин юборсам, тўғри иш қилмаган бўлур эдим. [Шунинг учун] ўзимни уни унутган кишидек тутдим ва [унинг борасида] ушбу тадбирни қўладим: мажлисларда, йиғин-ўтиришларда уни яхши сўзлар билан ёд этиб, мардлиги ва баҳоқирлигини мактадим, токи дўстлари: «Амир [Темур] сенга нисбатан марҳамат ва иноят мақомида турибди», деб унга хат ёздилар. У зорланиб менга мактуб юборди ва иноят марҳаматидан умидвор бўлиб, паноҳимга келди.

ХУРОСОН ПОЙТАХТИ (ХИРОТ)НИ ОЛИШ БОБИДА ҚИЛГАН КЕНГАШИМ

Амир Хусайн ўлдирилиб, [унга қарашли] Балх, Хисори Шодмон¹ ва Бадахшон вилоятлари менинг тасарруфимга ўтгани ҳақидаги хабар Хурросон ҳокими Малик Фиёсуддинга² етганида, уни кўрқинч босди. [уруш қилиш учун] лашкару сипоҳ тўплаб, мудофаага шайланди.

Кенгашиб, хурросонликлар хушёрлигини сўндириб, гафлат уйкусига чўмдириш учун, мен ҳарбий хийла ишлатиш фикрига тушдим. Шу мақсадда Самарқандга юриш қилмоқчидай бўлиб орқага қайтдим. Шу аснода Малик Фиёсуддиннинг [мендан кўнгли тинчиб], жабр-зулм қилмоқча қўл урганлиги ҳақида пиридан³ хат олдим. Менинг Самарқанд тарафга қайтганим ҳақидаги хабарини эшитиб Фиёсуддин хотиржам ўтирган эди. Шунда мен ўз-ўзимга кенгашиб, «ана энди хурросонликларнинг кўнгли мендан хотиржам бўлди, уларнинг устига бостириб боришимни айна пайти», дедим ва Балх чеккасидан қайтиб, Балхда қолдирган аскарларим билан Хиротга қараб юрдим, Малик Фиёсуддиннинг гафлат уйкусига босдим ва у ночор шаҳардан чиқди, ҳазина ва тамом бойлигини менга пешкаш⁴ қилди. Шундай қилиб, Хурросон мулки менинг қўлимга ўтди⁵. Хурросоннинг барча амирлари менга бўйсундилар.

СЕЙСТОН, ҚАНДАҲОР ВА АФҒОНИСТОН МАМЛАКАТЛАРИНИ ЗАБТ ЭТИШ ҲАҚИДАГИ БОШҚА КЕНГАШИМ

Хурросон мамлакатни бўйсундирилгандан кейин амирларим юқорида эслатишган уч мамлакатга лашкар юборайлик, деб маслаҳат бердилар. Мен дедимки: «Агар лашкарларнинг ўзи билангина иш битмаса-чи? Унда ўзим боришим керак бўлади. Менинг эса мўлжаллаб қўйган бошқа ишларим кўп».

Маслаҳатни шунда билдимки, ўша диёрлар ҳокимларини ўзимга оғдириб олиш учун «Агар менга қўйилсанлар [қўйиласизлар], курашсанлар йиқиласизлар. У ҳолда тақдирингизда нима бўлса ўшани кўрасизлар», деган мазмунда ёрлиқлар йўлладим. Бу тадбирим тақдирга тўғри келди. Ёрлиқларим уларга етиши биланоқ итоат бошларини бўйсунтириш мақомига қўйдилар¹.

(Давоми бор).

1. Амир Хусайнни хун талаб бўлиб, Хатлон ҳокими Амир Кайхусрав ўлдирди, чуқки Амир Хусайн 1360 йили унинг иниси Кайқубодни ўлдирган эди. Фалакнинг гардиши айланб, унинг ўзи ҳам 1372 йили Хоразмга юриш вақтида ҳиёнат қилганликда айбланиб, Суюргатмишхон (хукм. йиллари 1370-1388)нинг фармони билан Амир Хусайннинг навкарлари томонидан айнан ўша хун талаб қилиш расмига мувофиқ қатл этилади.

1. Хисори Шодмон — Хисор вилояти (қадимги Чағониён)нинг бош шаҳари; мустаҳкам қалъаси бўлган, қадимги номи Шумон. Харобалари Душанба шаҳрининг қўнботар тарафидида ҳозир ҳам мавжуд.

2. Малик Фиёсуддин — 1245-1389 йиллари Ғур (марказий Афғонистон) ва Хирот вилоятлари устидан ҳукм юргизган қартлар сулоласидан чиққан ҳукмдор. Ҳақиқий исми Малик Фиёсуддин II Пир Али (хукм. йиллари- 1370-1381).

3. Бу ерда Зайнууддин Абуабр Тойбодий назарда тутилган.

4. Пешкаш — хон ва подшоҳларга уларга тобеъ бўлган амирлар ва ҳокимлар томонидан тақдим этиладиган тортиқ.

5. Амир Темур томонидан Хурросоннинг узи-кесил бўйсундирилиши 1381-1383 йиллари бўлган.

1. Бу воқеа 1383 йили рўй берган.

